

LIETUVOS KULTŪROS TYRIMŲ INSTITUTO
ŠIUOLAIKINĖS FILOSOFIJOS SKYRIUS
2023 m. gruodžio mėn. 8–9 d. rengia konferenciją

Mick de Paola, Černobylio atominė elektrinė (aušinimo bokšto viduje), 2020

**ATSAKOMYBĖS SAMPRATOS ŠIUOLAIKINIAME DISKURSE:
ETIKA, TEISĖ, POLITIKA**

Dabarties pasaulio iššūkiai – Rusijos karas Ukrainoje, COVID-19 pandemija, migrantų krizė, ekologinės problemos, technikos amžiaus iššūkiai ir kt. – atskleidė būtinybę sugrįžti prie atsakomybės problemos. Šis sugrįžimas reikalauja atsižvelgti ne tik į atsakomybės sąvokos genezę Vakarų filosofinėje tradicijoje (plg. P. Ricœur, 1994; F. Raffoul, 2010), bet ir į naujas metodologines prieigas. Tradicinę atsakomybės sampratą, besiremiančią autonomišku asmeniu, atsakingu už savo veiklos pasekmes, keičia socialinių, technologinių ir ekologinių sąlygų įsisąmoninimas, vedantis į kolektyvinį veikimą, žalos atlyginimą ir pagalbą kenčiančiam. Šis kolektyvinis veikimas suponuoja ne tik dabar gyvenančių žmonių atsakomybę, bet ir tarpgeneracinę atsakomybę – santykį su praeities ir ateities kartomis (plg. H. Jonas, T. Andina). Tačiau išsiplėtęs atsakomybės laukas nebūtinai reiškia atsakomybės ir kaltės prisiėmimą, mat asmens konkretaus sprendimo ir pasirinkimo ryšys su šiuo globaliai išsiplėtusiu lauku tampa neaiškus ir sunkiai apčiuopiamas (T. Clark, J. Derrida). Be to, daugelyje visuomenės gyvenimo sričių formuojasi į žalos atlyginimą orientuota draudiminė atsakomybė, potencialiai galinti tapti prielaida solidariniams veiksams, tačiau pats šios atsakomybės turinys lieka miglotas, nes atsakingo subjekto vietą užima sistemos įpareigotų dalyvių tinklas. Tad atsakomybės subjekto, ribų ir pobūdžio klausimas tampa kaip niekad aktualus. Konferencijoje siekiame apimti platų atsakomybės problematikos lauką etikos, teisės ir politikos sričių sankirtoje. Siūlomos, tačiau neribojamos, konferencijos pranešimų temos:

- atsakomybės sampratos šiuolaikinėje filosofijoje;
- atsakomybės klausimas politiniame diskurse;
- atsakomybė ir kaltė teisiniame diskurse;
- atsakomybė be kaltės;
- kolektyvinės atsakomybės klausimas, tarpgeneracinė atsakomybė;
- atsakomybė karo ir migracijos akivaizdoje;
- atsakomybė antropoceno epochoje;
- atsakomybės klausimas dirbtinio intelekto problematikos kontekste.

Prašome siųsti pranešimų tezes (iki 300 žodžių), nurodant instituciją, pareigas ir el. pašto adresą konferencijos adresu konferencijos.lkti.sfs@gmail.com iki **lapkričio 10 d.** Konferencijos dalyviai bus patvirtinti iki **lapkričio 14 d.**

Organizacinis komitetas: Danutė Bacevičiūtė, Mintautas Gutauskas, Naglis Kardelis, Laurynas Norus, Denisas Petrina, Audronė Žukauskaitė.